

3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – К.: Вища школа, 2006. – С.376.

4. Журавська Л. М. Концептуальні умови управління самостійною роботою студентів у ВНЗ / Журавська Л. М. // Освіта та управління. – Т. 3. – 1999. – №2.

5. Карпов Я.С. Напрямки підвищення ефективності самостійної роботи студентів. Стратегія посилення СРС у контексті приєднання України до Болонського процесу: Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції / Я.С.Карпов, В.М.Павленко. – Харків, ХНАМГ, 2004. – С.87-89.

УДК 378.147:37.32

Вадим Попрядухін, Ірина Попова
(Мелітополь)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ «ТЕОРЕТИЧНИХ ОСНОВ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ» ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «БАКАЛАВР»

У роботі досліджені методичні підходи до організації самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Теоретичні основи електротехніки», вказано на особливості організації пізнавальної самостійної роботи студентів при вивченні теоретичних основ електротехніки освітнього ступеню «Бакалавр».

Ключові слова: *пізнавальна самостійна робота студентів, теоретичні основи електротехніки, організація, інформаційно-репродуктивні, практично-стереотипні завдання.*

The methodical going is in-process investigational near organization of independent and individual work of students from discipline "Theoretical bases of the electrical engineering", it is indicated on the feature of organization of cognitive independent work of students at the study of theoretical bases of the electrical engineering of educational degree "Bachelor".

Keywords: *are cognitive independent work of students, theoretical bases of the electrical engineering, organization, informatively-reproductive, practically-stereotype tasks.*

У зв'язку з кардинальними змінами в суспільстві України, виникли нові вимоги до якості фахівців з вищою освітою. Крім професійної компетенції випускники вишів повинні бути підготовлені до динамічних умов ринку праці. Від них вимагають володіння сучасними інформаційними технологіями, комунікативними прийомами, вмінням трансформувати отримані знання у інноваційні технології, вміти працювати у команді та мати навички самостійного отримання знань і підвищення кваліфікації [1, 2].

Тому стає доцільним в процесі навчання студентів необхідно розвивати активність, впевненість, ініціативу і самостійність – такі якості, що забезпечують адаптивність та мобільність в ринкових умовах.

Самостійна робота студента є однією з найважливіших складових процесу навчання, результатом якого є формування навичок, вмінь та знань студентів, що надалі дозволить забезпечувати засвоєння матеріалу інформаційно-репродуктивного, практично-стереотипного характеру та вирішення технічних та науково-практичних задач.

Слід відзначити, що в основі успішної навчальної діяльності студента лежить система організації навчального процесу викладачем [3].

Система організації навчальної діяльності студента на кафедрі «Електротехніка і електромеханіка» енергетичному факультеті Таврійського державного агротехнологічного університету складається з наступних етапів: осмислення та формування змісту викладачем при вивченні студентами дисципліни «Теоретичні основи електротехніки» (ТОЕ) і

підготовки джерела знань для студента; видача викладачем студентам завдань для самостійної аудиторної і позааудиторної пізнавальної діяльності; первинне викладання викладачем програмного матеріалу на лекції; самостійна пізнавальна аудиторна і поза аудиторна діяльність студентів; на лабораторному і практичному занятті контроль і оцінка результатів самостійної пізнавальної діяльності студентів.

З методичної точки зору викладання матеріалу на лекції, цікаві особливі методичні підходи до організації самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни ТОЕ на кафедрі ТДАТУ.

Дисципліна ТОЕ є базовою в структурі професійно орієнтованих дисциплін для підготовки фахівців. Дисципліна передбачає забезпечення майбутніх фахівців фундаментальними знаннями та вміннями з ТОЕ, які необхідні для кваліфікованого спеціаліста в агропромисловому виробництві. Дисципліна вивчається студентами енергетичного факультету з 2 курсу впродовж трьох семестрів. Система навчання студентів базується на науково-методичному та організаційному забезпеченні навчального процесу. Перед викладачами кафедри було поставлено завдання створити Комп'ютерний Навчально-Методичний Комплекс Дисципліни для Студента (КНМКДС) з метою забезпечення організації СРС при вивченні дисципліни ТОЕ [4].

Складовими частинами КНМКДС є:

- графік наскрізної самостійної пізнавальної роботи студента з визначенням для студентів щотижневого завдання з інформаційно-репродуктивного, практично-стереотипного характеру, пунктів тематичного комплексного завдання і тестових завдань до кожного виду занять;

- теоретичний матеріал за темами – опорний конспект лекцій;
- тематичні діагностичні комплекси з дисципліни на двох рівнях: інформаційно-репродуктивного, практично-стереотипного характеру;
- методичні вказівки для проведення лабораторних робіт;
- методичні вказівки для проведення практичних занять;
- робочий зошит для підготовки к лабораторним роботам;
- друковані та Інтернет-джерела;
- завдання студентам для підготовки до іспиту.

Графік СРС при вивченні дисципліни містить: номер навчального тижня, номер теми, що вивчається на поточному тижні, номер лабораторної роботи та номер практичного заняття, таблиці алгоритмів вивчення теми на трьох рівнях, які необхідно виконати самостійно на поточному тижні. Графік СРС підписується викладачем та затверджується завідуючим кафедрою.

Слід відзначити, що при апробації розробленого КНМКДС на протязі тривалого часу вище зазначені матеріали надавались студентам в електронному вигляді на диску, а зараз викладені на Навчально-Інформаційному Порталі (НІП) ТДАТУ, який працює з грудня 2014 року в ТДАТУ, а вище зазначені складові КНМКДС є матеріалами електронного навчального курсу дисципліни «Теоретичні основи електротехніки».

Теоретичний матеріал поданий у вигляді електронного конспекту лекцій за темами та списку друкованих та Internet-джерел. При підготовці викладачем конспекту лекцій з дисципліни діє система орієнтирів, а саме, виділення у тексті визначень, термінів, схем включення приладів, рисунків. Це дозволяє студенту швидко знайти при СРС необхідну інформацію і полегшило самостійну роботу з лекційним матеріалом. Наприкінці поточної лекції викладач висвітлює студентам основні питання наступної лекції, з якими студентам необхідно ознайомлюються самостійно в позаурочний час до початку наступної лекції.

Для самостійної роботи за кожною темою дисципліни розроблені алгоритми вивчення тем на двох рівнях: інформаційно-репродуктивному, практично-стереотипному. Завдання інформаційно-репродуктивні і практично-стереотипні виконуються студентами самостійно в наступному порядку:

- прочитуються і усвідомлюються по основному підручнику розділи, з яких складені завдання;
- прослуховується лекція по дисципліні;
- по черзі на поставлені в таблицях запитання і завдання знаходяться, на думку студентів, правильні відповіді з таблиць із такими ж номерами та індексом «а»;
- знайдені номери правильних відповідей проставляються у вихідні таблиці у стовпчик «Номер правильної відповіді».

Студенти мають можливість переконатися в тому, що вони успішно засвоїли навчальний матеріал. Для цього вони окремо підсумовують номери правильних відповідей на непарні питання і окремо підсумовують номери правильних відповідей на парні питання. Від суми номерів правильних відповідей на непарні питання віднімають суму номерів правильних відповідей на парні питання і одержують число. Якщо отримане число збігається із числом, що приводиться наприкінці кожної таблиці, то це говорить про повне засвоєння вивченого навчального матеріалу. У випадку розбіжності чисел, отриманих студентом і наведених наприкінці таблиць, студенти повинні розуміти, що навчальний матеріал ними повністю не засвоєний. Тому студентам потрібно повторно опрацювати даний навчальний матеріал.

При виконанні завдань інформаційно-репродуктивного характеру студент знаходить відповіді у теоретичному матеріалі до вивчаємої теми відповіді, визначення, формулювання електротехнічних законів, виконує завдання, які повністю охоплюють зміст теми, та взаємозв'язані один з одним. При виконанні таких завдань студент відтворює-репродукує відповіді і наочно показує знання, які повинен показувати студент після належної, самостійної підготовки до лабораторного або практичного заняття з теми, що вивчає.

При виконанні завдань практично-стереотипного рівня студент виконує стереотипні завдання або розв'язує задачі, які повністю охоплюють зміст теми, що вивчає, та які взаємозв'язані один з одним. При виконанні таких завдань студент наочно показує практичні уміння, при яких студент уміє вірно застосувати електротехнічні закони при розв'язанні стереотипних задач з вивчаємої теми.

Результати виконання завдань студент може надсилати викладачеві в електронній формі до навчально-інформаційного порталу або подавати у паперовому вигляді особисто на практичних заняттях. Після перевірки та оцінювання виконаних завдань, викладач має виставити бали до електронного журналу на навчально-інформаційному порталі.

Після вивчення кожної теми студенту згідно графіку пізнавальної СРС необхідно самостійно виконати тематичне комплексне завдання за індивідуальним варіантом. Тематичне комплексне завдання, охоплює матеріал усієї теми і дозволяє закріпити отримані теоретичні знання та практичні навички та уміння для вирішення творчих завдань.

Важливим компонентом організації самостійної роботи безумовно є визначення форм її контролю та критеріїв оцінювання в балах. Студент повинен мати можливість самостійно планувати особистий пізнавальний процес і визначати напрями отримання необхідної кількості балів.

Всі заходи та засоби з організації СРС з дисципліни «Теоретичні основи електротехніки» спрямовані на отримання студентами якісних вихідних знань з дисципліни. Для самостійної підготовки до іспиту на Навчально-інформаційному порталі студенту пропонуються завдання для підготовки для іспиту, які охоплюють увесь теоретичний матеріал дисципліни.

Таким чином, головним завданням організації самостійної роботи студентів є використання традиційних та інноваційних форм і методів навчання, які б, доповнюючи один одного, становили єдину систему, яку можна адаптувати до особливостей навчального процесу в вищому навчальному закладі з метою оптимізації навчання та підготовки висококваліфікованих фахівців [4].

Враховуючи усе вище наведене, можна зробити узагальнений висновок, що організаційними ознаками самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «Теоретичні основи електротехніки» є: планування методів, засобів і форм самостійної роботи; наявність завдань для самостійної роботи на трьох рівнях; надання спеціального часу

для їх виконання згідно графіку СРС; здійснення студентами навчальної діяльності (колективної чи індивідуальної) та їхня активність при цьому повинна оцінюватись; самоконтроль і поточний контроль; управління цією роботою з боку викладача; наявність очікуваних результатів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Карпов Я.С. Напрямки підвищення ефективності самостійної роботи студентів. Стратегія посилення СРС у контексті приєднання України до Болонського процесу: Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції. / Я.С.Карпов, В.М.Павленко. – Харків, ХНАМГ, 2004. – С.87-89.

2. Попова І.О. Можливість використання практичних занять при вивченні теоретичних основ електротехніки для інтегрування знань студентів / І.О. Попова, В.О. Петров. Удосконалення навчально-виховного процесу в ВНЗ.// Збірник науково-методичних праць ТДАТУ. – Вип. 20. – Мелітополь: ТДАТУ, 2017. – С.151-156.

3. Попова І.О. Місце і роль лекцій при вивченні теоретичних основ електротехніки / І.О. Попова, Ю.О. Стьопін // Удосконалення навчально-виховного процесу в ВНЗ: збірник науково-методичних праць ТДАТУ. – Вип. 47. – Мелітополь: ТДАТУ, 2013. – С.40-43.

4. Попова І.О. Дидактичні умови організації самостійної роботи студентів з теоретичних основ електротехніки / І.О. Попова, В.О. Петров, О.М. Речина // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку», 18 жовтня 2018 року, Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 45. – С. 130-134.

УДК 37.01

*Татьяна Пуэртас Паласиос
(Мариуполь)*

СПЕЦИАЛИСТЫ-ПРАКТИКИ И ИХ МЕСТО В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ

Все больше знаний можно получить, не выходя из дому, имея лишь доступ в интернет. Ценность же полученных знаний определяется возможностью их применения, то есть практическими навыками. Серьезным подспорьем процессу формирования практических навыков будущих специалистов может служить технологическая практика, проводимая на конкретных предприятиях.

Ключевые слова: *знания, обучение, педагог, практика, производство, профессионализм, специдисциплины, специализация, технологии.*

More knowledge can be obtained from the comfort of home, having only access to the Internet. The value of the knowledge gained is determined by the possibility of their use, that is, practical skills. A serious support to the process of formation of practical skills of future specialists can serve as a technological practice conducted in specific enterprises.

Keywords: *knowledge, training, teacher, practice, production, professionalism, special disciplines, specialization, technology.*

Одной из проблем в образовании сегодняшнего дня в нашей стране является его слабая связь с запросами общества и экономики на специалистов с определенным багажом знаний, навыков, компетенций – как модно сейчас говорить. И здесь логичным было бы привлекать профессионалов с производства для передачи опыта молодому поколению. Выполнить это в современной заформализованной образовательной системе оказывается сложной задачей, причем по нескольким причинам.